

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy órára	4 K

Egyes szám ára 15 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS HADÓRHIVATAL

Mátyás-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 206. szám.

Kedd, szeptember 10.

A külügyminiszter békenyilatkozata

Bécs, szept. 10. A német ujságírók tiszteletére a Concordia ujságíró-egyesületben rendezett estélyen Burián István gróf, a monarchia külügyminisztere beszédet mondott, amelyben mindenképp előttről köszönetét fejezte ki a német sajtónak a háború folyamán tanúsított szövetséges társi magatartásáért. Mindenki ismeri és tudja a sajtó nagy érdemeit közös ügyünk körül, mindenki érzi, mennyire mélyen belevitte a német sajtó munkásságába a Németországgal való szövetségünk gondolatát, amely életünknek szerves alkotórészévé vált és amelynek célja tisztára védekező. A becsületes békét biztosító ezen jellegét mindig kifejezésre juttatta. Ha néha találkozunk is téves felfogásokkal, az onnan eredt, hogy még nem ismerjük eléggé egymást.

Komoly pillanatban látogattak meg Önök bennünket — folytatta a külügyminiszter — de egyforma gondok terhelnék bennünket. Németországgal gőg nélkül szilárdan álljuk a védekező harcot, elhárítva a hasztalanul ránk kényszerített háború meghosszabbításának felelősségét. Bizonyos, hogy még rettenetes véráldozatba, megkínzott földünk drága kincseinek végtelen pusztulásába fog kerülni, ha egyáltalán lehetséges, ellenfeleink katonai leküzdése. Kérdés nem bűn-e az emberiség ellen már azon gondolat is, hogy a történelmi fejlődés épületét le akarják rombolni csak azért, hogy romjain felépíthessük a jövő paradicsomát? Számoljuk össze a háború eddigi hekatombáit, gondoljunk a következményekre, vessük fel a további felelősség kérdését! *Ellenségeink sem zárkózhatnak el továbbra annak megfontolásától, hogy képesek-e igazolni a további legrettenetesebb áldozatok szükségességét. Ellenségeink szövetségeseinknél könnyen meggyőződhetnek az emberségesség, igazságosság céljáról, csak alkalmat adjanak, hogy nyugodt szavakkal, válaszokkal, esetleg informatív megbeszélésekkel, amelyek még távol állanak a béketárgyalásoktól, megfontolhassunk minden hadviselőt elválasztó kérdést, akkor rövidesen nem lesz szükség harcra.*

Ahhoz, hogy közeledhessünk egymáshoz, nem akarok lehetetlen békekilátásokkal kápráztatni, amikor a háború láza rángatja a világot, de kellett, hogy beszéljek a mindnyájunknak óhajtott békéről, amikor ellenségeinknél is állandóan növekszik a békevágyó emberek száma.

Folytassák továbbra is munkájukat, mint eddig, hogy csapatainkat és a szenvedéseket eltűrni kész lakosságunk szellemét ápolják. Áldás, siker legyen további működésükön!

A külügyminiszter beszédét zajos tetszéssel fogadták.

Oroszország meg van elégedve a pótszerződéssel.

Moszkva, szept. 10. A bresztli-tovszki békeegyezséget módosító pótszerződésről az „Izvesztia“ c. orosz lap ezt írja:

A szovjet kormány diplomáciája óriási győzelmet aratott. A Németországgal kötött új szerződés révén olyan területet kapott Oroszország, amely nagyobb mint Elzász-Lotharingia.

A szerződés elismeri az oroszországi német városok nacionalizálását, fölment minket mindama veszteség alól, amelyeket a német birodalom alattvalói a háború alatt szenvedtek.

A veszteségekért öt milliárd márkát fizettünk, ami semmi esetre sem hadisarc.

A németek beszűntetik keleten offenzívájukat és felszabadult hadserejükkel az angolok, amerikaiak, japánok ellen mehetnek.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, szept. 10. (Hivatalos.) Az olasz harcér több helyén élénk felderítő harcok.

A vezérkar főnöke.

Események a tengeren.

Berlin, szept. 10. Hivatalos jelentés szerint tengeralattjáróink a Földközi tengeren újabb 17 ezer tonnát süllyesztettek el. Közte van egy francia csapatszállító gőzös is, amelyről ellenséges jelentés szerint 50 katona eltűnt.

Egy német tengeralattjáró benyomult Stavros elzárt kikötőjébe az Égei tengeren és megtorpedózott egy 5200 tonnás angol cirkálót, amely a „Junó“ uszályhoz tartozott. A tengeralattjárónak a legerősebb ellenhatás dacára sikerült visszatérni a kikötőből.

Az alldétschok okai a hosszú háborúnak.

Berlin, szept. 10. Delbrück tanár a „Preussische Jahrbücher“ című évkönyvben a következőket írja:

A rémes háború kiterjedésének okai az alldétschok. Őket kell felelőssé tenni, hogy ilyen hosszú ideig elhúzódik a háború. Az alldétschok azt a teoriát állították fel, hogy Németországnak olyan erősnek kell lennie, hogy senki se indíthasson ellene támadást, ellenben Németország minden más államot megtámadhasson. Ezért bizalmatlan a világ Németországgal szemben.

Haig nyugalomba vonul.

Koppenhága, szept. 10. A „Politiken“ írja, hogy Haig tábornok legközelebb nyugalomba vonul.

Clemenceau a fronton.

Páris, szept. 10. A Havas-ügynökség szerint Lens és Armentières még a németek kezében van. Clemenceau az egész frontot meglátogatta és többször tárgyalt Foch tábornokkal.

Wilson Európába készül.

Berlin, szept. 10. A „Kölnische Zeitung“ jelenti: A „Daily News“ szerint Wilson Nottingham polgárait értesítette, hogy nincs már távol az az idő, amikor Angliába és Franciaországba utazhat.

D'Annunzio meg akar halni.

Zürich, szept. 10. A párisi Excelsior munkatársa előtt D'Annunzio azt a kijelentést tette, hogy repülései alkalmával nem azért olyan nyugodt és hidegvérű, mert bátor, hanem azért, mert leszámolt az étellel. Ha meg is éli a háború végét, irodalommal többé nem fog foglalkozni. Csak az a kívánsága, hogy hazája szolgálatában hősi halált hallhasson.

A záróra megint 11 órakor lesz.

Budapest, szept. 10. Vázsonyi Jenő, a szénügyek kormánybiztosa elrendelte, hogy szeptember 16 ikától, tehát amikor újra a régi időszámítás lép életbe, a vendéglők, korcsmák, italmérések, kávéházak, cukrászdák, színházak, mozik, kabarék, orfeumok, klubok, kaszinók csak tizenegy óráig tarthatók nyitva. Tizenegy órán túl magánlakásban sem szabad olyan vendégnek időzni, akiknek ott tartózkodása a rendes vendéglátás keretét túlhaladja.

A nyugati harcterről.

Basel, szeptember 10. (Havas.) Francia katonai körök számolnak a lehetőséggel, hogy a Hindenburg-állások ellen néhány nap múlva általános támadás indul meg. A francia hadsereg szoros érintkezésben van a németekkel. Ham környékén súlyos utóvéd harcok folynak.

Berlin, szept. 10. A Wolff-ügynökség esti jelentése szerint a Peronne—Cambrai ut mindkét oldalán meghiúsultak az angolok támadásai. A többi harci szakaszokról nincs jelenteni való.

London, szeptember 10. A Reuter jelentése szerint az angolok a Scarpe és az Oise között Guziancourtot megtámadták. A franciák 4 mértföldnyire vannak tőle. A francia járőrök La Fere közelében nyomulnak előre.

Diaz otthon.

Róma, szept. 10. Diaz tábornok visszatért Franciaországból, ahol Poincaréval, Clemenceauval, Pichonnal és Fochal tanácskozott.

Az olasz kormány háborus felfogása.

Chiasso, szept. 10. A „Corriere della Sera” jelenti: A minisztertanács tegnap Rómában hosszú ülést tartott. Jól informáltak tudják, hogy a kormány megállapodásra jutott az összes megtárgyalt ügyekben. Bizonyos, hogy a kamara megnyitása előtt nyilatkozatot adnak ki az olasz kormány háborus felfogásáról, amely a szövetségesekével megegyezik.

A mai tőzsde.

Budapest, szeptember 10.
Magyar Hitel 1410, Osztrák Hitel 920, J. Izálogbank 594, Leszámitolóbank 845, Agrárbank 1091, Magyar Bank 968, Hazai 609, Ingatlan —, Fabank 988, Közuti 853, Urikányi 945, Beocsini —, Salgó 1307, Forgalmi —, Rima 1205, Schlick 528.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Keddén, szept. 10-én: Szerdán, szept. 11-én:
(este 7 és 9 órákor.) (este 7 és 9 órákor.)

A grófnő és a cigányprimás

Dráma 3 felvonásban.

Gyönyörű kísértő műsor.

16 éven aluli gyermekek még családi kísérettel sem látogathatják a mozit.

Az előadásokat elsőrangú cigányzene kíséri.

Helyárak: Pályaváltás 1.30, zsálye 1.50, I. hely 1.20, II. hely 1.—, III. hely 60 fillér.

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szerdán, szeptember hó 11-én 2 előadás: 6 és 9 órákor.

Csütörtökön, szeptember hó 12-én 2 előadás: 6 és 9 órákor.

Jókai Mór legszebb regényének egyike filmen.
Wilhelm Károly mesteri rendezése.

A gazdag szegények

4 felvonásban.

Főszereplők: Mattyasovszky Ilona, Szentgyörgyi Mária, Lajthay Károly, Somlai Artur, Szöregy Gyula, K. Demjén Mari.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szept. 9.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Helyi harcok a Plogateert-erődtől északra és a Labassée-csatorna mentén.

Armentiérestől északra az ellenség ismét támadott, visszavertük őket és foglyokat ejtettünk.

Arleux és Hawricourt között a csatorna mentén tüzérségi harc és felderítő csatározások.

A Peronneból Cambrayba vezető országúttól délre az ellenség folytatta támadásait nagyobb erők harcbevételével. A Conzaucourt, Templeauxtól északra haladó vonal ellen a támadások az ellenség súlyos vesztesége mellett meghiúsultak.

Előcsapataink tegnap tulnyomó erejű ellen-séget megakadályoztak az előnyomulásban St. Simon és a Croseit-csatorna felé.

Az Oise és az Ailette között felderítő harcok.

Az Ailette és az Aisne között az ellenség több hiábavaló részleges támadás után este felé előtámadásra indult az egész fronton. Részben közelharcban és ellenlökésekkel visszautasítottuk.

Az Aisne és Vesle között részleges támadásokat, a Champagnen részleges előtöréseket hiúsítottunk meg.

Egy repülőrajból, amely Mannheim ellen indult támadásra, öt repülőgépet lőttünk le.

Augusztus havában a német frontokon 665 repülőgépet lőttünk le, ezek közül 62-öt elhárító agyunk találtak el. Lelőttünk továbbá ötvenhárom kötött léggömböt. A mi harci veszteségünk 143 repülőgép és 36 kötött léghajó.

Ludendorff.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárásai jelentése.)

Szeptember 10.

Tegnap maximum: 29.5 C°.

Ma reggel: minimum: 16.8 C°.

Ma délelőtt: Barométer 752.0 mm. Hőmérő: 28.8 C°.

Felhőzet: kev. borult. — Szél: DNy.

Csapadék: 0.9 mm.

— A máv. tisztviselők kitüntetés. Budapest-ről táviratozzák: A hivatalos lap mai száma közli öfelsége által a háborus szolgálatokért a 3 ad osztályú polgári hadiérdemkeresztrel kitüntetett máv. tisztviselők névsorát.

— Adomány. A Szociális Misszióknak Kónya Ferenéné ingyentejre 20 koronát küldött. A nagylelkű adományért halás köszönetet mond a Misszió elnöksége.

— Felhívás a vendéglősökhöz. A polgármesterei hivatal felhívja a nagybecskereki vendéglők és egyéb nyilvános étkező helyiségek tulajdonosait, hogy ételrészabásukat három napon belül a városi tanács, mint elsőfoku iparhatóságnál jóváhagyás és záradékolás céljából két egyenlő példányban kiállítva mutassák be. A miniszteri rendelet értelmében a teríték keretében kiszolgáltattott egyes ételadagok legkisebb mértéke ez: leves 2 deciliter,

husétel 10 dekagramm, főzelékkörzet 2 deciliter, egyéb körzet 15 deka, főtt tiszta 15 deka, sült tészta vagy felfújt 12 deka.

— Agyonlöttek Tiszatarroson egy katonaszökevényt. A torontalmegyei Tiszatarros szombaton, f. hó hetedikén délelőtt 10 órákor halálos fegyverhasználat volt. A melencei csendőrs állományába tartozó Takács Tamás alörmester igazolásra szólította fel, majd üldözöbe vette Sztanik Deszpot 7-ik honvédpót-zászlóaljbeli katonaszökevényt. Üldözés közben az alörmester mellé beosztott Cseh József népfőlkelő rálőtt a szökevényre, akit a golyó talált. Életveszélyes sérüléssel vitték be Sztanik Deszpotot a tiszatarrosi községházára, ahol vasárnap belehalt sérülésébe. Boncolása hétfőn délután ment végbe Patay Béla dr. törökbecsei járásbíró jelenlétében.

— A gyanus lovas ember. A zsigmondfalvai csendőrség a nagybecskereki kir. ügyészség fogházába bekísért ma egy fehérhaju aggastyánt: G. Obrád 71 éves nagykikindai lakost, aki lóval és kocsival hajtott végig a zsigmondfalvai országúton. Mikor a csendőrök igazolásra szólították fel, nem tudta magát kellőképpen igazolni. A kocsit, lóra vonatkozólag pedig azt mondta, hogy Nagylakon vette. A csendőrség utána kérdőzködött a nagylaki csendőrségen, ahol azonban nem tudtak róla, hogy ott lovat vett volna G. Obrád. Mivel pedig az utóbbi időben Torontalmegyében sok lovat, kocsit loptak el, az öregot a csendőrség nem engedte tovább menni. Megmotozva a kocsiját, egy hatalmas töltött forgópisztolyt találtak benne. Mindezek alapján, mert alapos a gyanu, hogy a kocsit és ló lopott, a 71 éves aggastyánt behozták a kir. ügyészségre, amely meg fogja állapítani, igaz uton került-e hozzá a kocsit és ló?

— A perronra csak belépőjeggyel lehet menni. A nagybecskereki állomásfőnökség közli: Szeptember 1-je óta a pályaudvarra és a várótermekbe a nem utazó közönség csak perronjeggyel léphet. A perronjegy ára a pénztárnál 1 korona. Aki perronjegy nélkül lép a várótermekbe, az 2 koronát tartozik fizetni. A vonatban váltandó jegyek után eddig egy korona pótdíjat szedtek a kalauzok. Ezentúl tíz korona lesz a pótdíj.

— Csak a kis pipámért... A kassai hadosztálybíró most ítélkezett Tóth Kálmán 22 éves cigány felett, aki a katonai szolgálat alól több ízben megszökött és betöréseket követett el. Halálra ítélték és Besztercebányára kellett szállítani. Amikor elindultak vele a fogházból, a cigány a földre vetette magát. A hat szuronyos megállt, azt gondolva, hogy talán újra szökésre gondol a cigány. Odalépett a hadnagy is, megkérdezte, mit akar? És a cigány esdő szemét ráemelte a hadnagy urra s ellágyultan így kezdett beszélni:

— Csak a kurtaszáru kis cseréppipámért hadd mehessenek vissza! Hadd fogom még egyszer bucsuzóul számba!

A hadnagy megcsóválta a fejét a furcsa kívánságra. De gondolta halálra ítélt utolsó óhaja, teljesíteni kell! Visszavezényelte a menetet, felvezették a cigányt a siralomházba, ahol az utolsó éjjelt oly nyugodtan átaludta. A cigány igazat szólt. Ott volt a prieszen a mocskos, kurta, alig 10 centis száru cseréppipa, egyetlen vagyona s bizonyára legkedvesebb emléke a halálra ítéltnek.

Tóth Kálmán cigánynak a pipa láttára felderült az arca, mohó örömmel kapott utána és zsebre csuszította.

Újra megindult a menet, mint az előbb, csak egy kurtaszáru, kis makrapipával szaporodott meg. A hadnagy ur volt a kommandáns, hat szuronyos katonája a kíséret, főszemély meg a golyóáttali halálnak nekiinduló cigány.

SZÍNHÁZ, ZENE

Brucknerék Zentán.

Nagybecskerek, szept. 10.

Beleni-Bruckner László, a délvidéki színház igazgatója, miután Oravicabányára nem mehetett, a nagybecskereki színházhoz ment, és csak szeptember közepén kezdte meg, két hétre társulatával átment Zentára.

Zenta városában van egy hetenként háromszor (szerdán, pénteken és vasárnap) megjelenő lap „Zentai Friss Ujság” címen. Ezen ujság egyben hivatalos lapja a M. K. E.-nek és az Alf. Gazd. Egy.-nek és a „szerkesztőbizottság” szerkeszti, felelős szerkesztője pedig Politzer Leó. Előfizetési ára helyben (már t. i. Zentán) házhoz hordva negyedévre 3 korona, vidékre 4 korona.

Ezen ujság irt vala a szeptember 6-iki pénteki lapszámában „Színház” címen Brucknerékről, amint alább következik:

A Friss Ujság egyik rovatának címe szállóigévé vált. A „Nem Zentán történt” című pletykáké. Ez a rovat arról nevezetes, hogy a benne leírt események elolvasása után így kiáltott fel az olvasó: De bizony Isten, Zentán történt az! A színház eladásai után pedig a nézőközönség megtöri szemeit, nem hiszi, hogy ébren van s alkuszik önmagával. Nem ez, nem lehet. Ez nem Zentán történt. Már t. i. ez előadás.

Hiszen szegény nyomorult zentaiak Nádassy óta mindig csak a harmadrendű színházak biztos typpjei, fejtehenői voltak s különös véletlennek köszönhető csak, hogy az ország egyik legjobbnak elismert vidéki társulata hozzánk jutott. Tehát becsüljük meg. Az első két előadás tanulságként megállapíthatjuk, hogy erre a biztatásra nincs szükség. A közönség megbecsüli, szereti az új társulatot. Nagyszámu közönség tomboló tetszésnyilvánításai közt folytak le a bemutatók s mi is, kik más, kritikai szemmel nézzük az előadást, elismerjük, hogy méltán. Szinte le szeretnők tenni a tollat. Itt nincs kritikára szükség, elvégzi azt helyettünk maga Bruckner igazgató, aki olyan szorgos gonddal válogatta össze társulatát, mint egy amerikai milliárdos a szalonja ritkaságait s olyan finom izléssel alkalmazza őket a maguk helyén, oly mesterien hozza összhangba őket, mint egy párisi marquise a szalonja tárgyait. Látszik, hogy ez a társulat Bruckner László igazgató uralmi passziója. Nem nyereszkezésre alakult vállalat, hanem egy művészi lélek kedvtelése.

Igaz, hogy kevesen engedhetik meg maguknak azt a luxust, hogy zeneszerzői, karmesterei és rendezői ambícióit a saját színházban elégítse ki. Erre csak Eszterházy herceg és — Bruckner László képesek. — Első előadásul a „Krisztalány” került színre. Az operette ugynevezett trükk darab. Az író szerényen igyekszik, nehogy tehetsége érvényesüljön s így a színészeknek konkurenciát csináljon. Annál nagyobb teret enged az előadók tehetségének. Ezt a teret azután a színészek ki is használták.

A krisztalány pazar szerepét Karácsonyi Ili, a vidék egyik leghíresebb koloratur primadonnája adta. Kiváló hang, pezsogó temperamentum, finom izlés jellemzik a csodás toleltékben pompázó divát, ki egy-kettőre magával ragadta a közönséget, Bordás Rózsi, a kitünő táncos szubretteről csaknem szóróf-szóra ugyanazt lehet elmondani, amit Karácsonyi Ili-ről.

Tarnay Béla a természetből adott csengő, kellemes hangját ügyesen használja, játéka megnyerő.

A társulat kedélyes szívvvel megáldott komikusát, Máthé Gyulát nem kell bemutatnunk. A Nádassy társulattal volt Zentán, utólrhetetlen ösbumorával nem csak a karzat, hanem a jóízű közönség tetszésére játszott.

Másnap egészen új operette a „Sztambul rózsája” ment. Emlekszünk rá, hogy tavaly ezen cím alatt adtak a zentai színházban valami zene és tánc összevisszaságot, de ez nem tévesztendő össze a most előadott Fall féle, értékes zenéjű, bájos operette-vel. Hogy pedig nem tévesztendő össze, abban kiváló érdeme van a társulat két parádés énekes művészenek.

Erdélyi Lili az egyik, kinek hatalmas terjedelmű mezzoszopránja diszere válna valamely kisebb terjedelmű német udvari operának. Szólása egyenletesen cseng, ő maga zeneileg

feltűnően intelligens, hangvitele, lélekzetvétele kifogástalan. Játéka bájos és megnyerő. Nem tudjuk, hogy mondjuk: Éneke felülmulja játékát, vagy fordítva. Mondom nem mondjuk, de tudjuk.

Sáfar Sándor a másik énekes — Star, Fényes és mégis meleg tenorja a pianókban és fortekban egyenlően érvényesül. Átmeneti hangjai bársonyosak. Kár, hogy szereti a falsettozt. Zenei érzése sohasem hagyja cserbe s mondhatjuk, hogy vidéki színházban jobb tenoristát még nem hallottunk az utolsó időben. A kisebb szereplőkkel ezuttal sajnos nem foglalkozhatunk bővebben. Majd legközelebb De addig is ajánljuk mindenkinek, aki szereti az igaz, tiszta ambícióból fakadó becsületes munkában fogant művészetet, nézze meg ezt a társulatot, melynek minden legkisebb szerepet játszó tagja is tökéletes a maga nemében.

Még csak a karról és zenéről kell megemlékeznünk a rend kedvéért. Egyébként nem kellene. Elég ha megemlítjük, hogy a kart és zenét az országos nevé karnagy-direktor — Bruckner László vezette. A rendezésről pedig annyit, hogy Bergel bácsi szerencsére elkésett a kelékes stráfkocsival. A szereplők mellett a butorok nem tértek volna fel a színpadra.

Ennél jobb beharangozás Nagybecskereken nem előzött még meg színidirektort. Félreértések elkerülése végett ismétljük, hogy a fenti cikket nem a „Torontai”, hanem a „Zentai Friss Ujság” írta.

TÖRVÉNYSZÉK

Ki volt a borbély gyilkosa?

Két asszonyruhába bujtatott férfi ölte meg. — A feleségét felmentették a vád alól.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, szept. 10.

Ez év február 25-én éjjel borzalmas gyilkosság történt Nagyikindán. Engel Lőrinc modu borbélymestert éjjel egy óraker a Mokri-utcában lévő lakásán meggyilkolta két asszonyruhába bujtatott férfi. A borbélymester nevezett éjszaka egy óraker kiment az udvarra, mert kívülről lármát hallott. Az udvaron megtámadták és fejszével megölték. Mivel hosszabb ideig az udvaron maradt, felesége utána akart menni, a kijáratnál azonban a rablók megragadták, megkötözték és utána kirabolták a házat.

A gyilkosság utáni napon Hajniki Béla rendőrkapitány és Fodor Fábán csendőrmester vezették a nyomozást, melynek folyamán alapos gyanu támadt a meggyilkolt neje ellen. Nevezetesen van Engelnének egy hatalmas ebe, mely Hajniki állítása szerint oly veszedelmes, hogy a betörőket feltétlenül megakadályozza munkájában, továbbá a véres kőteny eredete, végül, hogy az orosz hadifogoly és a legidősebb fiu ép a kérdéses napon távol voltak a háztól. Ezek alapján Engelnét tartóztatták és a kir. ügyészség a Btk. 278. §-ába ütköző gyilkosság büntette címén vádat emelt.

Szombaton tárgyalta ezt az ügyet a nagyikindai törvényszék dr. Schweiger táblabíró elnökle alatt. Szavazóbírák voltak: Boross Gyula előadó és dr. Tószógi Dezső törv. bírák. A vádat dr. Zabay Ferenc kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Dus Sándor ügyvéd, városi főügyész látta el. A vádirat felolvasása után Engelnét hallgatták ki. Vádlottnő mindent tagad. Következésképpen megmarad amellet, hogy oly erősen volt megkötve, hogy nem tudta magát kiszabadítani. A gyerekek, majd a rokonság kihallgatása után kihallgatták Hajniki alkaptányt és Fodor őrmestert, akik részletesen elmondották, hogy mi keltette fel bennük a gyanut az asszony ellen. A délutáni tanak egyértelműen azt vallották, hogy Engel és felesége jól éltek egymással, közük veszekedés soha nem volt. Dr. Müller Adolf törvényszéki orvos, orvosszakértő konstalálta, hogy Engel Lőrinc az ért 6 fejszecsapástól agyhüvésben halt meg. Az asszony elmeállapotát pedig normálisnak találta. Zabay ügyész vádbeszédében a bűnösség kimondását, míg Dus védő védő-

MODERN MOZI
Az Orientben (Aradáci-ut)
TELEFONSZÁM 312.

Kedden, szept. 10. Szerdán, szept. 11.

Szenvedő
lelkekDráma 3 felvonásban. Főszereplő:
Götte Neumann.

Előadások: 6 és fél 9 óraker.

Helyárak:

Páholyülés 1-80 K. I. hely 1-50 K. II. hely
1- K. III. hely 60 fillér.

beszédében felmentést kért. Délután 6 óraker a törvényszék visszavonult ítélehozatalra és rövid tanácskozás után özv. Engelnét a gyilkosság vádjá és következményei alól felmentette, egyben szabadlábra helyezte. Az ügyész az ítélet ellen fellebbezett.

§. Cigánypör a törvényszéken. A nagybecskereki kir. törvényszéken tegnap egy monstre-pör vette kezdetét, amelynek vádlottjai a hírhedt Gomán cigányfamilia tagjai. Öten ülnek a vádlottak padján különféle betörésekkel, lopásokkal terhelt. Természetesen tagadnak, mint a karikacsapás. Ma a tanak kihallgatására került a sor. Ítélet holnapra várható.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 óraker este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 óraker este 10 óraker. Könyvtárra vasárnap, szerdán és péntek délután 3-5 óraker.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2-5 óraker. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

NYILTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik
Krsztics János
elhunyta alkalmából részvétüknek kifejezést adtak és a temetésen megjelentek ez uton mond köszönetet a
gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, különösen a kir. tanfelügyelőségnek és a helybeli állami iskolai tantesztületnek, akik felejtethetetlen drága fiunk és férjem temetésén résztvettek és részvétnyilvánításukkal mélységes fájdalomkat enyhítették, valamint a tantesztületnek ez alkalommal „koszorúmegváltás” címen jótékony célra tett adományáért, fogadják hálás köszönetünket.

A gyászoló
Szabó és Schiró-család.

Veszünk**hadikölcsönkötvényeket,
pénztári elismervényeket**VIII. hadikölcsön befizetésekről,
mindennemű értékpapírokat**a legmagasabb napiáron.**

962

Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat.

**Teljesen jókarban levő
szalongarnitúra**

és egy antik fiókos szekrény

eladó

970

Uri-utca 11. számú házban.

Tanoncok

felvételeinek (lakatos és asztalos).

Bővebbet Mátrai Antal és Társa Rész-
vénytársaság tüzelőszerszám-gyárában
Budapest, VI. Teréz-körut 33.

971

Ugyanott felvétetnek még:
bognár-, asztalos-, lakatos-
és mázoló-segéddek is.**Ecetsavat**vegytisztát, étkezési célokra
5 és 10 kilós postaküldemé-
nyekben szállít**Tauber-cég Budapest**
Aggteleki-utca 4. 953**„SIGORIN“**

esoda gyorsasággal irtja

a poloskát Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 drb feeskendő 2 K. Kapható: min-
den gyógyszerárban, drogériában
és fűszerkereskedésben Budapest
Török gyógyszerár, Király-utca 12.
Magyarországi egyedárusító: 633**REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.****Viszketegséget, sümört, rüht**Leggyorsabban elmulasztja a Dr. Flesch-féle eredeti
lényege- **Skaboform-kenőcs**
szerepe-
sine szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pacses Dr.
Flesch-féle kérjünk. Próbátégely 8 - K. nagy tégely
5 K. családi tégely 12 K. — Kapható a helybeli gyógy-
szertárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető.
Dr. FLESCHE „Korona“ gyógyszerára
Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!

Zsiváncsov Sztevának

975

Karlovarói az éjjel el-
veszett 2 db fehér hasas
kocája, egyiknek fülébe
vágás van, az Écska
és Bacsókerék közötti
országuton.A megtaláló kéri a nagybecs-
keri rendőrségen átadni,
hol a tulajdonos illő
jutalomban részesíti.**Gyakorlati****német órákat**ad esti időben méltányos
tandíjért **perfekt német.**
— Bővebbet a kiadóhivatal. —**Jó****házikoszt**kapható
házban és házonkívül.

965

Jelentkezések a „Torontai“ kiadóhivatalában.

Néhány fiatal patkányfogó

Foxterierre-kutya

megvételre kerestetik.

974

Cím a kiadóban.

Helybeli beszerzési források.**Biztosítási ügynökségek:**Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a
Gazdasági Részvénytársaságnál. A Köz-
gazdasági Bank épületében.Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.Első Magyar Általános biztosító társaság,
Nemzeti Baleset Biztosító r. t. főügynök-
sége ifj. Rigó István Szerb egyházpalota.Triesti Általános Biztosító Társaság főgy-
nöksége Torontálmegeyi Takaré- és Hi-
telbanknál Hunyadi-(fő)-utca.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan Hunyadi-utca.
Tell Mihály Pénzügyipalota.**Butorgyár:**

Bence A. és Fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai Kútelek.

Cipőkereskedők: Kertész A. Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc Hunyadi-utca 2.**Cukrászda:**

Kovács Endre Hunyadi-(fő)-utca.

Divatruház: Boskovits S. J. Hunyadi-utca.
Bukovác István Hunyadi-utca.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János Aradáci-ut.

Drogeria:

Melkhu Dezső Hunyadi-utca.

Ékszerészek: Goldberg Mihály Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.**Férfiszabók:**Grünbaum Vilmos Hunyadi-utca.
Kocsis A. Erzsébet-hidon túl Ambrózy
szappangyár épületében.**Fűszerkereskedő:**Blesz Ferenc Megyeház-u. 2. Tarnai-ház.
Tolvet Frigyes Pénzügyi-palota**Gépjavitó műhely:**

Bürger és Grünwald Temesvári-ut.

Gépkereskedő és fegyverraktár: Sander M. József, Hoffherr Schranz és
Clayton-Shuttleworth r.-t. mezőgazdasági
gépgyára képviselője.**Gőzfűrészek:**Engel Sámuel Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-utca.**Gyógyszertárak:**Kollarich Gábor Melencei-utca.
Vági Sándor Szerbgyház-palota.**Kávéház:**

Sólyom György Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidárúüzlet: Benó Testvérek Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és Társai Hunyadi-utca.
Freund S. és Fiai Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy Elek Hunyadi-utca.
Mangold Lipót Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**Schneider Lajos Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).**Lakatosműhely:**

Engel Ádám Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné Hunyadi-utca.

Nőruha divatterem: Wehner Anna Kinizsi-utca, Club-kávéház
épület, I. emelet.**Nőikalap és kézimunkaüzlet:**

Tolvay Józsefné Hunyadi-utca.

Nőikalap divatterem és előnyomda: Szehr Mariska Gizellapart. Kurländer-
udvar.**Nőikalap divatterem és kalapvasalás:**

Andresz A. Fő-tér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos Szerptemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór Szerbgyház-palota.

Szállodák: Beneth nagyszálloda Ferenc József-tér.
Korona-szálloda Erzsébet-tér.
„Pest városához“ e. szálloda Megyeház-u.**Szeszgyár:**Lukács és Társa Kútelek.
Schwirllich Alajos Aradáci-utca.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa- és épületfakereskedés: Annau örökösök Korona-utca.
Kurländer Imre Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre Korona-utca.